



Tisková zpráva

Lucemburk 17. 10. 2022

Rada EU pro zemědělství a rybolov: Dostupnost a ceny hnojiv jsou zásadní pro budoucí úrodu nejen v Evropě

Situaci na zemědělských trzích v souvislosti s válkou na Ukrajině, především ceny a dostupnost hnojiv, rybolovná práva v Baltském moři na příští rok, monitorování lesů a financování fyto-sanitárních a veterinárních programů řešili ministři zemědělství EU dnes na Radě v Lucemburku. Ministři dnes schválili politickou dohodu o množství ryb a skladbě rybích druhů, které mohou dotčené členské státy v Baltském moři od ledna příštího roku odlovit. Jednání předsedal ministr zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL).

Hnojiva a situace na zemědělských trzích

„Ruská agrese na Ukrajině vedla ke snížení nabídky hnojiv, což způsobilo růst jejich cen. To má dopad na všechny evropské zemědělce a mohlo by to ohrozit budoucí úrodu, a to nejen v Evropě. Proto jsme se shodli, že je nutné přijmout další opatření, aby hnojiva i konečné zemědělské a potravinářské produkty zůstaly cenově dostupné,“ řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula.

Ruská invaze na Ukrajinu výrazně narušila světové zemědělské trhy. Hlavní oblasti, které vyvolávají obavy, jsou stále vysoké ceny energií a dostupnost a rekordní ceny hnojiv. Evropská komise (EK) proto slíbila, že předloží začátkem listopadu návrh řešení speciálně pro vysoké ceny hnojiv. Sdělení má řešit nižší závislost na dovozu hnojiv pomocí jiných alternativ, finanční dostupnost hnojiv a státní podpory. Ve hře je také pozastavení dovozních cel, a to na čpavek a močovinu, což by zemědělcům pomohlo. V této souvislosti několik států také předložilo Komisi žádost o podporu hnojiv RENURE jako jednu z alternativ k chemickým hnojivům. Vyrábějí se extenzivním zpracováním a úpravou hnoje. V současné době evropská legislativa používání této alternativy omezuje. Podle Belgie a dalších předkládajících států používání hnojiv RENURE splňuje podmínky přechodu na oběhové hospodářství, snižuje závislost na třetích zemích a zmírňuje tlak na spotřebu energie.

Rybolovná práva v Baltském moři

Ministři dnes také dosáhli politické dohody o celkových přípustných odloveh v Baltském moři pro rok 2023. *„Jsem rád, že se nám podařilo najít dobrý kompromis pro rybáře i životní prostředí. Situace rybích populací v Baltském moři není jednoduchá, ale dnešní dohoda napomůže rybolovu v této oblasti i po 1. lednu 2023 bez jakéhokoli přerušení. Co je však důležitější, přispěje k ochraně populací pro další sezóny a doufejme i generace,“* uvedl ministr Nekula.

Zdroje mořských ryb nejsou neomezené a nadměrný rybolov negativně ovlivňuje reprodukční schopnosti populací. Právě proto musí probíhat kontrola nad tím, kdo kolik ryb loví, aby se některé druhy úplně nevyčerpaly. V Baltském moři je stav rybích populací už teď velmi špatný, proto členské státy EU budou i nadále dodržovat přísná opatření. Zároveň je ale nutné zajistit dostatek ryb pro obyvatele a ekonomickou stabilitu rybářů. Schválené nařízení se týká Finska, Švédska, Dánska, Německa, Polska, Estonska, Lotyšska a Litvy.

Monitorování lesů a strategické plány pro lesy

I když rozloha lesů v EU v posledních desetiletích vzrostla, změna klimatu má na evropské lesy stále negativní dopad, který se projevuje zejména výskytem škůdců a lesními požáry. Proto dalším tématem Rady v Lucemburku bylo monitorování lesů v EU a strategické plány pro lesy v rámci Nové strategie EU pro lesy do roku 2030. Komise plánuje zveřejnit návrh příslušného nařízení v první polovině roku 2023. České předsednictví k tématu uspořádalo v září letošního roku seminář za účasti 70 odborníků z 20 států, Evropské komise a významných mezinárodních organizací, který aktuální debatě velmi prospěl. Rakousko a Finsko s podporou dalších 17 členských států dnes na jednání požádaly, aby se využívala data z už existujících národních inventarizací lesů. Vyzvaly také Komisi k intenzivnější spolupráci při přípravě nařízení. Diskuse na toto téma bude pokračovat na listopadové Radě.

Fytosanitární a veterinární programy

Většina států na Radě také upozornila na podstatné snížení spolufinancování fyto-sanitárních a veterinárních programů členských států pro eradikaci, tlumení a dozor nad nákazami zvířat a škůdci rostlin. Snížení oznámila Komise z důvodu zvyšujících se nákladů na řešení po sobě jdoucích krizí včetně pandemie Covid-19 a války na Ukrajině. Státy vyjádřily vážné obavy, protože toto snížení může omezit provádění preventivních a kontrolních programů. To může ohrozit situaci v oblasti zdraví zvířat a rostlin v Evropě.

Dalšími tématy, kterým se ministři věnovali, byly zemědělské otázky související s obchodem, uhlíkové zemědělství a příprava mandátu pro jednání Mezinárodní komise na ochranu tuňáků.

Vojtěch Bílý
tiskový mluvčí Ministerstva zemědělství